

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 2 juli 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-015055 - gemeente Heumen
Activiteit : Renovatie 19 woningen Irisstraat en Dahliastraat, complex 31.031 in
Malden
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Woningcorporatie Oosterpoort
Zaaknummer : 2018-015055

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van woningcorporatie Oosterpoort, hierna te noemen de aanvrager, van 19 december 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 19 december 2018 ontvingen wij een aanvraag van woningcorporatie Oosterpoort voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en gierzwaluw en artikel 3.5 lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend. In 2017 is er voor renovatiewerkzaamheden aan 96 woningen in dezelfde Bloemenbuurt, waaronder ook in de Irisstraat, een ontheffing verleend (zaaknummer 2017-003878).

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 12 juni 2019 hebben wij telefonisch aanvullende informatie ontvangen. Op 24 juni 2019 hebben wij per e-mail aanvullende informatie ontvangen.

Het plangebied ligt op meer dan vijf km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Er heeft geen toets plaatsgevonden naar de effecten van het project op Natura 2000-gebieden. Er wordt geen vergunning voor het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming aangevraagd.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

Aan woningcorporatie Oosterpoort, Postbus 31, 6560 AA te Groesbeek;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor 19 woningen aan de Irisstraat en Dahliastraat in Malden, zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 maart 2020.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015055.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015055.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015055.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015055. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-015055.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en het ongeschikt maken van de woningen waarvan de spouw nog na geïsoleerd moeten worden.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

16. De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen van de huismus en de gierzwaluw. Steigers mogen pas geplaatst worden na het broedseizoen van de gierzwaluw, zijnde 1 september en dienen ruim vóór aanvang van het broedseizoen, zijnde 15 april afgebroken te zijn.
17. Voor de 3 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis die verloren gaan, worden zo spoedig mogelijk 12 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst aan de 3 woningblokken waar de paarterritoria aanwezig zijn, namelijk de Dahliastraat 21, Dahliastraat 1-11 en Irisstraat 2-10.
18. Vanwege het broedseizoen van huismus en gierzwaluw is het niet mogelijk om de werkzaamheden uit te voeren buiten de overwinteringsperiode van vleermuizen, globaal lopend van 1 november tot 1 april. Daarom dienen alle woningen waarvan de spouwmuren nog na geïsoleerd moeten worden, in het paarseizoen globaal lopend van 15 augustus tot 1 november, minimaal 3 dagen voor de start van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Bij het ongeschikt maken dient de avondtemperatuur 3 dagen achtereen minimaal 10°C te zijn geweest. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
19. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen of broedende vogels worden aangetroffen, dient het werk ter plaatste stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn of de jonge vogels uitgevlogen zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen en vogels dient hierbij geraadpleegd te worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De 19 te renoveren woningen betreffen eengezinswoningen met een zadeldak. Tussen de woningen is een gemetselde schoorsteen op het dak zichtbaar. Zowel in de gevels als in de schoorstenen zijn geen open stootvoegen aanwezig. Bij de kopgevels is onder de gevelpannen een kunststof strip geplaatst tegen de stenen gevel. Het gaat in totaal om 4 woningblokken.

Werkzaamheden die gaan plaatsvinden:

- Opbouwen steiger;
- Uithakken voegen en aanbrengen nieuw voegwerk;
- Dakrenovatie van alle woningen, waarbij de dakpannen worden verwijderd en een nieuw isolatiepakket op het dak wordt aangebracht, waarna de pannen weer worden teruggeplaatst;
- Vervangen van de buitenkozijnen inclusief panelen en beglazing;
- Aanbrengen mechanische ventilatie;
- Na-isoleren van spouwmuur waar nodig en isoleren van bodem. Een deel van de gevels is al na geïsoleerd. Deze gevels hoeven niet meer na geïsoleerd te worden;
- Afbreken steiger.

Daarnaast vinden er werkzaamheden in de woningen plaats, maar deze vallen buiten de ontheffing.

Planning:

De werkzaamheden zijn gepland vanaf 1 september 2019. De werkzaamheden duren ongeveer 1 tot 2 weken per blok, aangehouden wordt één dag per woning. Dit is afhankelijk van het aantal te renoveren woningen in het betreffende blok. In elk complex is sprake van een tijdelijke overlap

waarbij 2 blokken tegelijk een beperkt aantal weken 'in de steigers staan'. De werkzaamheden vinden plaats vanaf 07.30 uur tot uiterlijk circa 16.00 uur.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven op pagina(s) 11 t/m 15 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Toetsing na-isolatie complex 31.031, Dahlia- en Irisstraat, Malden' van Bureau Waardenburg van 19 december 2018. Als vooronderzoek heeft in 2018 literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF). Het nader onderzoek naar de huismus, gierzwaluw en vleermuizen heeft plaatsgevonden tussen april en september van 2016 op basis van het Vleermuisprotocol 2013. Tussen april en augustus 2018 is een actualiserend onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12. Voor de ontheffing zijn alleen de gegevens uit 2018 gebruikt. Er is één onderzoeksronde naar vleermuizen in het najaar uitgevoerd omdat in 2016 al najaarsonderzoek heeft plaatsgevonden in deze wijk waar de vier woningblokken deel van uitmaken. Voor de laatvlieger zijn geen extra veldbezoeken uitgevoerd, omdat deze soort tijdens het onderzoek in 2016 en 2018 niet in het plangebied is vastgesteld.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 1 nest van de huismus. De tuinen en openbare groenstroken in het plangebied en aanliggende wijken dienen als foerageergebied;
- 16 nesten van de gierzwaluw;
- 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:

- Kraam- of (massa)winterverblijfplaatsen van vleermuizen;
- Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen;
- Essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen;
- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 1 nest van de huismus beschadigd en vernield. Het dak met de nestplaats van de huismus is maximaal 2 weken niet toegankelijk. Waar (oude) vogelwering nog effectief de toegang tot de ruimte onder de dakpannen belemmerde, wordt deze ruimte na afronding van het werk geheel beschikbaar. Na de dakrenovatie zijn alle daken geschikt als nestgelegenheid voor huismussen.
- 16 nesten van de gierzwaluw beschadigd en vernield. De oorspronkelijke nestplaatsen van de gierzwaluw kunnen niet behouden blijven na de renovatie;
- 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield en vleermuizen verstoord. De paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis in het dakvlak zijn na de renovatie niet meer bereikbaar voor vleermuizen vanwege de dak overstek en de afwerkingsplaten die geplaatst worden. Verblijfplaatsen in de spouwmuur zijn na de renovatie niet meer bereikbaar omdat deze gevuld wordt met na-isolatiemateriaal.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 op pagina(s) 33 t/m 37 en bijlage 1 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Toetsing na-isolatie complex 31.031, Dahlia- en Irisstraat, Malden' van Bureau Waardenburg van 19 december 2018 en samengevat in de volgende tabel. In bijlage 2 bij dit besluit is het ecologisch werkprotocol (factsheets) opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	Werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (half maart t/m augustus). Gestart wordt bij de woning met de nestplaats. Met betrekking tot de plaatsing van steigers is een aanvulling in voorschrift 16 opgenomen. Bij onverhoopt aantreffen van in gebruik zijnde huismusnesten wordt het werk ter plaatse tijdelijk gestaakt. Werkzaamheden worden buiten vorstperiodes uitgevoerd.	Er worden geen tijdelijke kasten geplaatst. De oorspronkelijke nestplaats is slechts maximaal 2 weken niet beschikbaar. In al gerenoveerde woningen (2017) en verspreid liggende koopwoningen die in de buurt liggen en die niet worden gerenoveerd, zijn alternatieve nestplaatsen beschikbaar.	n.v.t.	Bij plaatsing van het dakvoetprofiel langs de onderkant van het dak aan voor- en achterzijde, wordt rekening gehouden met het volledig toegankelijk houden van de ruimte onder de dakpannen. De dimensionering van de broedholtes onder de dakpannen zal voldoende zijn voor huismus om te kunnen broeden. In elke woning zijn na de renovatie weer nestgelegenheden voor de huismus aanwezig. Zie bijlage 2. De neststenen die voor de gierzwaluw worden geplaatst zijn ook geschikt als broedplaats voor de huismus. Het foerageergebied/leefgebied verandert niet.
Gierzwaluw	De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september tot half maart, dat is buiten het broedseizoen.	n.v.t.	n.v.t.	Tijdens de werkzaamheden worden 84 neststenen ingebouwd bij de woningen. Er komen 6 stenen per kopgevel, 36 totaal (behalve Irisstraat 1 en 2) en 2 stenen onder de dakgoot van elke woning voor- en achterzijde (48 totaal), zie bijlage 2.
Gewone dwergvleermuis	De werkzaamheden starten vanaf 1 september 2019, in het actieve seizoen van vleermuizen en zullen gedurende de wintermaanden	Op ons verzoek van 24 juni 2019 worden zo spoedig mogelijk 12 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst aan de woningblokken waar de paarterritoria	Vanaf eind augustus tot uiterlijk half oktober 2019 worden uit voorzorg alle woningen waarvan de spouwmuur	Er worden tijdens de werkzaamheden 8 sets van twee smalle hoge vleermuis inmetstelstenen (IB VL 01 en IB VL 02) op alle 8 kopse gevels van de blokken ingemetseld. De

	worden uitgevoerd tot half maart.	aanwezig zijn, namelijk Dahliastraat 21, Dahliastraat 1-11 en Irisstraat 2-10. Daarnaast worden de woningblokken gefaseerd gerenoveerd waardoor gerenoveerde blokken weer snel permanente verblijfplaatsen bieden.	nog na geïsoleerd moet worden ongeschikt gemaakt met behulp van exclusion flaps, zie bijlage 2. Zie ook aanvulling in voorschrift 17. Bij de renovatie worden eerst de dakpannen verwijderd. Waar de spouwruimte bloot komt te liggen wordt deze afgesloten totdat het dak weer wordt opgebouwd. Bij het onverhoopt aantreffen van vleermuizen tijdens werkzaamheden worden de werkzaamheden ter plaatse tijdelijk gestaakt.	stenen zijn inwendig aan elkaar gekoppeld door openingen aan boven- en onderzijde. Deze stenen hebben een buitenmaat van (bxhxd) 22x50x16 cm en raken het binnenspouwblad niet. Zie bijlage 2.
--	-----------------------------------	---	--	--

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. In het najaar van 2018 is slechts één onderzoeksrondte naar paarverblijfplaatsen uitgevoerd en ook in een suboptimale periode (tussen 15 juli en 15 augustus), wat daarmee niet voldoet aan het vleermuisprotocol 2017. Echter was het onderzoek in 2018 een aanvulling op het onderzoek dat in 2016 conform het vleermuisprotocol 2013 is uitgevoerd. Hiermee gaan wij akkoord. Wij gaan er ook mee akkoord dat er voor de laatvlieger geen extra onderzoeksrondes zijn uitgevoerd omdat deze soort tijdens de onderzoeken in 2016 en 2018 niet in het plangebied is waargenomen.

De voorgestelde mitigerende maatregelen voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zijn met enkele aanvullingen voldoende. De projectwoningen worden per 2-3 blokken gefaseerd gerenoveerd, waardoor gefaseerd alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn.

Huisumus

De woning met het nest van de huismus wordt buiten het broedseizoen en buiten vorstperioden gerenoveerd. Het nest van de huismus is tijdens de werkzaamheden zeer korte tijd (max. 2 weken) niet beschikbaar. Het nest wordt gedurende de werkzaamheden aan het dak vanzelf ongeschikt, waardoor de mussen het nest niet meer zullen betreden, daarom is het niet nodig om het nest voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken. De huismussen uit het nest kunnen tijdelijk terecht in al gerenoveerde woningblokken (onthefing 2017) of de verspreid liggende koopwoningen die zich nabij de te renoveren huurwoningen bevinden. Uit monitoring

van een ander renovatieproject uit 2017 in dezelfde wijk is gebleken dat de huismussen ook in de neststenen van de gierzwaluw hebben genesteld. Doordat er bij elke te renoveren woning de onderste 3 rijen dakpannen toegankelijk gemaakt worden voor huismussen, blijft het totale aanbod aan nestplaatsen behouden. De oude daken hadden vogelwering onder de dakrand dat wordt vervangen door latwerk waaronder nestgelegenheid gecreëerd wordt. Hierdoor zijn meer nestgelegenheden aanwezig na de renovatie ten opzichte van de oude situatie. De werkzaamheden zorgen niet voor wezenlijke aantasting van het groen in de tuinen en het oppervlak gemeentegroen blijft ongewijzigd.

Gierzwaluw

De woningen worden buiten de broedperiode gerenoveerd. De werkzaamheden aan de woningen met nesten van de gierzwaluw zijn afgerond vóór half maart. De renovatiewerkzaamheden aan de woningblokken zijn klaar voor het moment dat gierzwaluwen weer in Nederland arriveren. Bij aankomst zijn er voldoende vervangende nestplaatsen aanwezig voor gierzwaluw in dezelfde woningen/gevels. Er worden voor de gierzwaluw conform het kennisdocument voldoende inbouwnestkasten geclusterd aan de te renoveren woningen, waar de huidige nesten zijn aangetroffen. Volgens het kennisdocument gierzwaluw dient voor een kolonie van meer dan 10 dieren een gewenningsperiode van een heel broedseizoen aangehouden te worden voor de alternatieve nestvoorzieningen. De neststenen worden echter geplaatst in dezelfde woningen als waar de oorspronkelijke nesten aanwezig waren. De verwachting is dat de gierzwaluwen de stenen snel zullen ontdekken. Dit is ook bevestigd uit monitoring van het naastgelegen renovatieproject uit 2017, waarbij de neststenen vrij snel werden gevonden. Daarom gaan wij hiermee akkoord. Bij kolonies van meer dan 10 nesten dient volgens het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12) gierzwaluwgeluiden op de locaties met de neststenen afgespeeld te worden. Dit vinden wij in dit geval niet nodig omdat de neststenen in dezelfde woningen/gevels worden geplaatst, als waar de oorspronkelijke nesten zaten, waardoor de kans op acceptatie al hoog is.

Gewone dwergvleermuis

Omdat er in de wintermaanden wordt gewerkt, is er een kans op het doden en verwonden van overwinterende vleermuizen. Gezien de geringe vleermuisactiviteit is de verwachting van het ecologisch bureau dat er nauwelijks vleermuizen zullen overwinteren in de projectwoningen. Uit voorzorg worden de woningen waarvan de spouwen nog na geïsoleerd moeten worden, vooraf ongeschikt gemaakt. Dit moet gebeuren in de periode half augustus tot 1 november. In eerste instantie was ervoor gekozen om geen gebruik te maken van tijdelijke vleermuiskasten, omdat de baltsende mannetjes terecht zouden kunnen in de inbouwkasten die in 2017 zijn aangebracht voor het project uit 2017 in de wijk en in particuliere (koop)woningen die op korte afstand en binnen de paarterritoria aanwezig zijn. Hiermee zijn wij niet akkoord gegaan omdat inbouwkasten die als mitigatie voor het project uit 2017 zijn gebruikt, niet gebruikt kunnen worden voor dit project vanwege de kans op territoriumconflicten. Daarnaast is onvoldoende aangetoond dat de particuliere woningen die buiten het renovatieproject vallen, ruimte kunnen bieden voor paarverblijfplaatsen omdat onduidelijk is of de spouwen/daken van deze woningen (nog) toegankelijk zijn voor vleermuizen. Wij hebben daarom op 24 juni 2019 met de initiatiefnemer afgestemd dat er zo spoedig mogelijk 12 tijdelijke vleermuiskasten aangebracht zullen worden aan de 3 woningblokken waar de paarterritoria aanwezig zijn: Dahliastraat 21, Dahliastraat 1-11 en Irisstraat 2-10. Als permanente voorzieningen worden per kopgevel 2 geschakelde inbouwkasten naast, of onder elkaar geplaatst welke gefaseerd per woningblok beschikbaar zijn. Na de renovatie zijn in totaal 16 inbouwkasten beschikbaar, wat voldoende is.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden waren niet beschreven in de rapportage, maar zijn telefonisch toegelicht. Het project is locatiegebonden vanwege de renovatie van bestaande bebouwing. Hierdoor is uitwijken naar andere locaties geen optie. Er is geen andere werkwijze mogelijk. Om de woningen te voorzien van een energielabel B en A

dienen er renovatie- en isolatiewerkzaamheden aan de daken en gevels verricht te worden. Er wordt bepaald in hoeverre na-isolatie noodzakelijk is, waardoor negatieve effecten op beschermde soorten beperkt blijven. De woningen van binnenuit isoleren is geen optie omdat dat minder rendement oplevert en overlast veroorzaakt voor de bewoners. Voor de aanwezige soorten wordt alles gedaan wat binnen de mogelijkheden ligt. Door de gekozen wijze van uitvoering waarbij vooraf mitigerende maatregelen worden genomen, worden negatieve effecten voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis voorkomen, dan wel zoveel mogelijk beperkt. De werkzaamheden vinden buiten de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw en huismus plaats. Er wordt in de overwinteringsperiode van vleermuizen gewerkt, daarom worden de woningen vooraf ongeschikt gemaakt. Er worden tijdelijke vleermuiskasten opgehangen. Doordat er gefaseerd gewerkt wordt, zullen er te allen tijde functionele voortplantings- en rustplaatsen voor de soorten aanwezig zijn.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Er is geen werkwijze mogelijk die minder negatieve effecten op de aangevraagde beschermde soorten zal veroorzaken.

Belang

Op pagina(s) 32 en 33 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Toetsing na-isolatie complex 31.031, Dahlia- en Irisstraat, Malden' van Bureau Waardenburg van 19 december 2018, is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Door de renovatiewerkzaamheden ontstaat een gezonder binnenklimaat in de woningen (volksgezondheid). Daarnaast voldoet de renovatie aan de klimaat doelstellingen die zijn opgelegd vanuit het "Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2007 – 2011". Met de voorgenomen ingreep wordt een groot openbaar belang gediend, omdat het project voor het milieu wezenlijke gunstige effecten heeft.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina(s) 26, 28 en 29 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Toetsing na-isolatie complex 31.031, Dahlia- en Irisstraat, Malden' van Bureau Waardenburg van 19 december 2018, is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde soort(en) en verbod(en). Voor vleermuizen is voor het opzettelijk verstoren (artikel 3.5 lid 2) geen ontheffing aangevraagd. Omdat de vleermuizen door het ongeschikt maken en de vleermuizen aangewezen zijn op alternatieve voorzieningen, opzettelijk verstoord worden, is hiervoor ook een ontheffing nodig. Deze verbodsbepaling is opgenomen in tabel 1.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

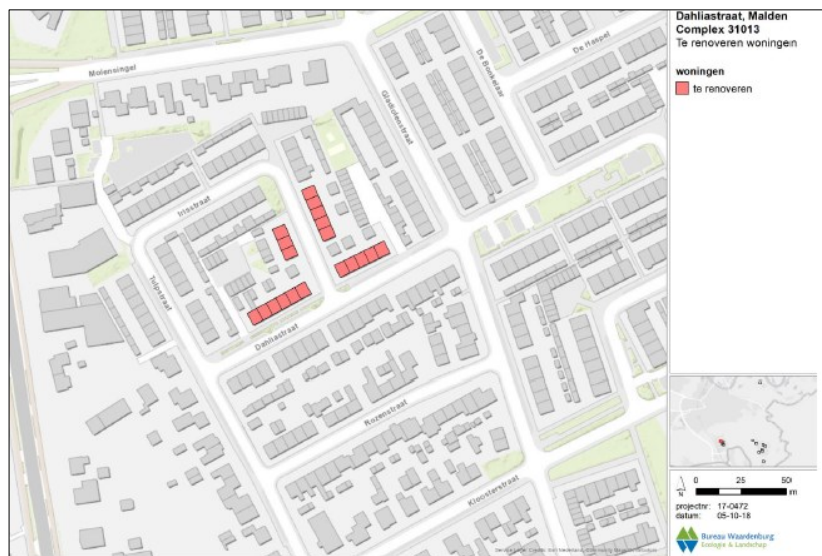
De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: figuur 1: Kaart projectlocatie en tabel 1 lijst projectwoningen
- Bijlage 2: Mitigerende maatregelen (ecologisch werkprotocol)

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1. Ligging te renoveren woningen complex 31.013 te Malden.

Straat	Nr.	Postcode	Plaats	Bouwjaar
Dahliastraat	1	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	3	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	5	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	7	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	9	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	11	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	13	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	15	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	17	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	19	6581 XH	Malden	1965
Dahliastraat	21	6581 XH	Malden	1965
Irisstraat	1	6581 XE	Malden	1965
Irisstraat	3	6581 XE	Malden	1965
Irisstraat	5	6581 XE	Malden	1965
Irisstraat	2	6581 XG	Malden	1965
Irisstraat	4	6581 XG	Malden	1965
Irisstraat	6	6581 XG	Malden	1965
Irisstraat	8	6581 XG	Malden	1965
Irisstraat	10	6581 XG	Malden	1965

Tabel 1. Adressen te renoveren woningen complex 31.013 te Malden.

BIJLAGE 2

Mitigerende maatregelen

Complexnr 31.013

Factsheet maatregelen huismus

Locaties uit te voeren maatregelen

Alle woningblokken, beide zijden van het dak.

Maatregelen

- Dakwerkzaamheden kunnen plaatsvinden vanaf september (tot uiterlijk februari)
- Gewelfde dakpannen gebruiken
- Nergens vogelschroten plaatsen, ook geen vogelvides plaatsen.
- Ruimte onder dakpannen bereikbaar houden vanuit dakgoot: max 10-12 cm hoogteverschil vanuit dakgoot. Indien grotere afstand: extra dwarslat monteren over hele lengte, op 10 cm vanuit dakgoot.
- Geen dakwerkzaamheden in vorstperiodes
- Renovatie starten buiten het broedseizoen

Planning uitvoering dakwerkzaamheden

Groene periode: geen belemmeringen.

Oranje periode: geen belemmeringen, mits geen werkzaamheden in vorstperiodes.

Rode periode: broedseizoen huismus, geen werkzaamheden toegestaan.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Calamiteiten

Indien tijdens het werk een vogelnest met eieren en/of jongen wordt aangetroffen:

- Het gevonden nest met eieren of jongen voorzichtig weer afdekken met de dakpan.
- Werk ter plaatse stil leggen
- Neem contact op met Bureau Waardenburg: 0345-512710
- In o

42 / 54

at.

Complexnr 31.013

Factsheet maatregelen gierzwaluw

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Locaties en aantallen nestkasten

Alle woningblokken:

- Alle kopse gevels op noord-, noordoost, zuidwest en noordwest
 - onder dakoverstek: 6 nestkasten (3x links en 3x rechts)
 - Adressen: Irisstraat 5, Irisstraat 10, Dahliastraat 1, Dahliastraat 11, Dahliastraat 13, Dahliastraat 21 (in totaal 26 nestkasten).
- Alle lengtegevels op noord, noordoost en noordwest
 - direct onder dakgoot, elke woning 2 nestkasten
 - indien aanwezig: aan weerszijden van regenpijp
 - Per blok:
 - Irisstraat 1 – 5, voorzijde: 6 nestkasten in totaal
 - Irisstraat 2 – 10, achterzijde: 10 nestkasten in totaal
 - Irisstraat 2 – 10, voorzijde: 10 nestkasten in totaal
 - Dahliastraat 1 – 11, achterzijde: 12 nestkasten in totaal
 - Dahliastraat 13 – 21, achterzijde: 10 nestkasten in totaal

Er worden geen inbouwnestkasten aangebracht op de kopse zuidgevels van Irisstraat 1 en Irisstraat 2.

Moet 36 zijn, Op 6 kopse gevels worden totaal 36 neststenen geplaatst (6x6 stenen).

Rechts: weergave locaties inbouw neststenen gierzwaluw in lange gevels.

Maatregelen

- Dak- en gevelwerkzaamheden vanaf september (tot uiterlijk half april)
- 6 inbouw neststenen per kopse gevel plaatsen, type VivaraPro IB GZ 03
- 2 neststenen plaatsen direct onder dakgoot per woning
- Indien aanbouw aanwezig: minimaal 3 meter tussen dak aanbouw en neststeen
- Geen obstakels (lampen, bomen) binnen 3 meter vanaf neststeen

Inbouwkasten

Inbouwneststeen van VivaraPro, type IB GZ 03, 74 stuks inbouwen binnen complex 31.013
<http://www.vivapro.nl/zwaluwen-en-gierzwaluwen>

IB GZ 03 Inbouwsteen

Planning van het uit te voeren werk aan het dak

Groene periode: geen belemmeringen.

Oranje periode: vanaf half april alleen onder ecologische begeleiding, risico op in gebruik zijnde nesten.

Rode periode: broedseizoen gierzwaluw, geen werkzaamheden toegestaan.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Neststenen inbouwen:

- Optie 1: september-maart voorafgaand aan renovatie
- Optie 2: tijdens gevelwerkzaamheden

Calamiteiten

Indien t

-
-
-

44

/ 54

- In overleg met Bureau Waardenburg wordt bepaald wanneer en hoe het werk wordt hervat.

Complexnr 31.013

Factsheet maatregelen vleermuizen

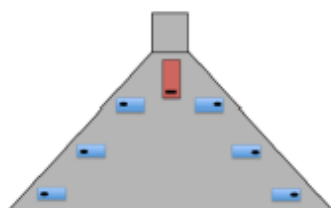

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Locaties uit te voeren maatregelen

Alle woningblokken:

- Alle kopse gevels
 - onder dakoverstek
 - langs dakrand

Schematische weergave inbouwkast vleermuizen (rood) op kopse gevels.

Maatregelen zomer- en/of paarverblijven

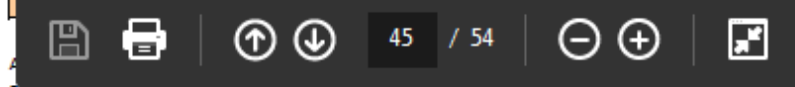
- Inbouwen 2 vleermuis-inbouwstenen in kopse gevels op zuid, zuidwest en zuidoost, keuze uit twee opties:
 - 2x type IB VL 01. Inbouwstenen naast elkaar plaatsen, inwendig schakelen.
 - 1x type IB VL 01 en 1x type IB VL 02, op elkaar plaatsen, inwendig schakelen.
- Inbouwen 1x vleermuis-inbouwsteen type IB VL 01 in kopse gevels op noord, zuid, noordwest en noordoost.
- Indien aanbouw aanwezig: minimaal 3 meter tussen dak aanbouw en inbouwsteen.
- Geen lampen binnen 3 meter vanaf invliegopening van de inbouwsteen
- Geen inbouwstenen boven ramen op de verdieping.

Maatregelen voor kraamverblijfplaatsen en voor vleermuizen met Rode lijst-status zijn maatwerk en zijn niet van toepassing in complex 31.013.

Planning van het uit te voeren werk

Oranje periode: geen belemmeringen, mits exclusion flaps in combinatie met afdichting zijn toegepast onder ecologische begeleiding.

Jan | Feb | Mrt | Apr | Mei | Jun | Jul | Aug | Sep | Okt | Nov | Dec

Bij renovatie tussen april en september. Mits twee weken voor de start van de renovatie of na isolatie alle open stootvoegen, kieren en dakranden ongeschikt zijn gemaakt middels exclusion flaps

in combinatie met afdichting

Oktober t/m maart

Bij renovatie tussen november en maart: uiterlijk half oktober alle open stootvoegen, kieren en dakranden ongeschikt maken middels exclusion flaps in combinatie met afdichting, onder ecologische begeleiding. Dakrand langs dakgoot openhouden (huismus).

Vleermuiskasten inbouwen:

- Optie 1: inbouwen voorafgaand aan renovatie, kan jaarrond
- Optie 2: tijdens gevelwerkzaamheden, voorafgaand aan de na-isolatie

Inbouwkasten

Inbouwvleermuiskasten van VivaraPro, type IB VL 01 en IB VL 02, elke kopse gevel twee kasten geschakeld inbouwen. In totaal 8 verblijfplaatsen bestaand uit twee elementen.

<http://www.vivara.nl/vleermuizen>

vleermuiskast type IB VL 01

vleermuiskast type IB VL 02